

Ptôszé wieselé

TÓMK FÓPKA

Czwiôrtô reno. Wszëtcë spią. Në, prawie wszëtcë. Lëgóm do wërów. Jesz bùdnik nastawiã. Na szóstą. Trzëdzëscë. A tu nie jidze ùsnaç. Òkno je na wpól ôpen. Ptôszczy spiëwiã. A nade wszëtczë ptôszë glosë jeden sã przebijô. Kùkôwczï. Normalny człowiek pò dwùch „kùkù” ju spi. Ale nié mùzykañt. Òn zaczinô rozmiszlac, czë to je tercja wiôlgô, czë mòże ju kwarta. I ni mòże ùsnaç, bò nie je renym ptôszkã, le nocnym Tómkã...

A tu swiërzgòlã jeden przez drëdzëgò. Rozeznac jich nie jidze. A kò ptôszka pòznajesz prawie pò spiëwie, tak jak człowieka pò gòdce. To pewno te, co kùchniowi pòkrzësnikòzërcowie przë jedzeniem widzą przez ôkno w kòrmniku... Je tam sykòrka, co òbjôdò jìglënowé jagòdë. Dzãdzeł, dzãdzòł abò dzëdzòn, co dzurë w drzewach bëkò. Lasny ptôszk, co ròd na drzewiãtach sòdiwò. Mëska, co gwiżdze. Skrzëczãcò, farwnò sòjka a strzëlãcãcò glosã, towarzëskò sroka, co to nawetkã piechti na jedzenië przëchòdò...

A mòże je tam tãz bòzi ptôszk – skòwronk, co wësokò lôtò? Pewno je w ptôszim karnie słowik – méster trëlowaniò, co to przez niëgò zaznobił sã jeden pòlszi król i ùmarł. A mòże ten, co jich sto nie je wòrt jedny gãsë – mòti warbel?

A jaskùlecza, co wié, czedë mdze padac? A cybaba, co gò tãz pszczolnikã pòzëwają, bò pszczoloma miòd pòdbierò? Nie je to tãz sztiplëca z czerwòną mùnkã? A mòże to sykòrka czëbatka, co wësokò pizczy? A smniecuch, co gò tãz zwiã pòcërpicelã, bò na deszcz wòlò: „pòcërpita, pòcërpita”? Wiòldzi krëk, czòrny jak pëk? Sowa, co knipie? Dròzd, co òn robòczy zgrze a spiëwò lepi òd zapłaconëch spiëwòków? Abò zòltobrzuszk, co... zòlti mò brzuszak? Skòrc, co mò wiele razy mòcniészã òd lëdzy głowã na wëpicë a zëwi sã sfermentowònyma wisznioma, sliwkoma i krzesznioma? Czëpnica, znòndò jakno czupsnik, co robi

jachtë na mëdzi? Zòlna, co rzòdkò na zemiã schòdò? Kania, co wòlò: „pic, pic”? Ptôsznik, co na gòlãbzi lecy?

Ze zëwiznë gwësno nicht nié. Ani kòczòr, ani gãsòr, ani kùròn, ani gùlòk...

A ò czim òne tak spiëwiã?

Ò miłoce, ò zëcym... Òni sã reklamùją – òne òbsãdzywają i wëbiërajã. Pewno tãz përoçã ò dzysdniowi pòlitice... Kò zlòtiwają pòl swiata. Wiele widzą i wiedzą. Czëjbë taczi ptôszin wëjimk rozmòwë przëlòzëc na nasze, to bëlòbë to pewno cos taczëgò:

– Jak tam, drëszkò, w Africe... Bananë wësok stojã?

– A dwa dolce za kilo. A za kilã stojã pòl gòdzënë.

– Mòsz widzòné nowã àdulacjã kòl ti stòri gùlë? Kògò

òna na to chce złapic? Nawetka sãp sã nie òbliznie... – Mómë z mòjim Władkã wënajãtë nowë gniòzdkò na bùkù pò tãch zlazlëch skòrcach.

– Widzysz tã sykòrkã? Jakò òbstãpiòndò! A do mie to nawetka ptôszk nie zazdrzi...

– Tec tã mòsz ptòszï rozëm a do te jesz ptòcha w głowie, dudkù!

– A tã mòsz tãli rozëmù, co ptòch loju!

– Khrrrra! A czedë ju mdzemë mielë młodë, nazwiemë je W(e)hrrrrònkama, mùlkù. Bòcòn cos sã spòzniwò... – Czwirk! Szwirk! Rzucëlë! Zòrno! Zòrno rzucëlë!

– A jò cë gòdóm, że Dudk pòdnieše emeralitny wiek do 12 lat, dolëptòch, jo!

– Wezle trzëndòsti dzël fùnta wãdzëbòczich sodełków, trzë klëszczy nordowëgò mechù... – A na miono jes mia prawie – Béata. Snozë miono, przëznac mùszï, mùlkù mó, -ó, ó, ój...

– Trrrrilululu! To bëł ale kòncert! W Gradle grałë Òstrë gzyzci. Cos smaczngò, gòdóm cë... – Drrrrrrrrrrrrrrrrrrin! Czas wstajac! A spanië? Pò ptòchach, pò ptòchach...

– A tã mòsz tãli rozëmù, co ptòch loju!

– Khrrrra! A czedë ju mdzemë mielë młodë, nazwiemë je W(e)hrrrrònkama, mùlkù. Bòcòn cos sã spòzniwò... – Czwirk! Szwirk! Rzucëlë! Zòrno! Zòrno rzucëlë!

– A jò cë gòdóm, że Dudk pòdnieše emeralitny wiek do 12 lat, dolëptòch, jo!

– Wezle trzëndòsti dzël fùnta wãdzëbòczich sodełków, trzë klëszczy nordowëgò mechù... – A na miono jes mia prawie – Béata. Snozë miono, przëznac mùszï, mùlkù mó, -ó, ó, ój...

– Trrrrilululu! To bëł ale kòncert! W Gradle grałë Òstrë gzyzci. Cos smaczngò, gòdóm cë... – Drrrrrrrrrrrrrrrrrrin! Czas wstajac! A spanië? Pò ptòchach, pò ptòchach...

– A tã mòsz tãli rozëmù, co ptòch loju!

– Khrrrra! A czedë ju mdzemë mielë młodë, nazwiemë je W(e)hrrrrònkama, mùlkù. Bòcòn cos sã spòzniwò... – Czwirk! Szwirk! Rzucëlë! Zòrno! Zòrno rzucëlë!

– A jò cë gòdóm, że Dudk pòdnieše emeralitny wiek do 12 lat, dolëptòch, jo!

– Wezle trzëndòsti dzël fùnta wãdzëbòczich sodełków, trzë klëszczy nordowëgò mechù... – A na miono jes mia prawie – Béata. Snozë miono, przëznac mùszï, mùlkù mó, -ó, ó, ój...

– Trrrrilululu! To bëł ale kòncert! W Gradle grałë Òstrë gzyzci. Cos smaczngò, gòdóm cë... – Drrrrrrrrrrrrrrrrrrin! Czas wstajac! A spanië? Pò ptòchach, pò ptòchach...

Ptôszë wieselé – zlot ptaków; **wërë** – żartobli. łòzko; **bùdnik** – budzik; **ôpen** – otwarte; **kùkòwka** – kukułka; **swiërzgòlã** – swiergocã; **dzãdzeł, dzãdzòł, dzëdzòn** – dzieciòł; **bëkac** – uderzac czymś twardym; **lasny ptôszk** – lasówka; **mëska** – kos; **méster** – mistrz; **zaznobił sã** – zaziëbił sië; **warbel** – wròbel; **cybaba, pszczolnik** – gij; **sztiplëca** – szczygieł; **smniecuch, pòcërpicël** – dzierlatka; **krëk** – kruk; **pëk** – wosk szewski; **knip** – odgłos sowy; **zòltobrzuszk** – trznadel; **skòrc** – szpak; **czëpnica, czupsnik** – jemiòuszka; **mëga** – samica komara; **zòlna** – tu: wilga; **ptôsznik** – jastrzãb gołëbiarz; **zëwizna** – ogòł zwierzãt domowych; **gwësno** – z pewnoścã; **kùròn** – kogut; **gùlòk** – indyk; **òbsãdzywają** – oceniają; **përoçã** – paplają, gadają; **wëjimk** – wycinek; **àdulacja** – tu: fryzura; **zlazlë skòrcë** – szpaki w konkubinacie; **miëc ptòszï rozëm** – o człowieku ograniczonym; **miëc ptòcha w głowie** – byc narwanym; **miëc tãli rozëmù, co ptòch loju** – nie grzeszyc rozumem; **mùlk** – kochanek; **wãdzëbòk** – dżdżownica; **dzël** – czëść; **klëszczy** – kłaczki; **snòzë** – piëkne; **gzyk** – giez; **pò ptòchach** – żart. za pòzno.